

**SCURTĂ INCURSIUNE ÎN ISTORIA PRESEI GORJENE.
PERSONALITĂȚI PUBLICISTICE ȘI CULTURALE**

Drd. IULIANA-MARILENA TARCĂ (FIRU)
Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia

***Abstract:** Some noteworthy findings on the history of the Gorj press must be accurately highlighted in order to know the lively and dynamic area of the literary phenomenon throughout time. To a certain extent, each writer has published articles in various publications, so it is the public who has brought him criticism or not depending on how he entered the consciousness of his readers. Without prior knowledge of the publications, we will never be able to follow the trajectory of the writings. To this end, the current approach will focus on the history of the Gorj press and on the issues that over time have led to the persistence of some publications or, on the contrary, to their sudden disappearance. Likewise, without the historical work of those who made possible the appearance of printing houses and implicitly of books, newspapers or magazines, this would not have been achieved, thus, as proof, we will commend those who have engaged in this inseparable conglomerate to which the formation of the press from Gorj area has been linked, as well as its continuous development up to the present day. Being aware that the progress of our national culture implies a good knowledge of the history of the press, we wish to remain constantly grounded in the now, so we appreciate the worthwhile efforts of all of those who always make possible the release of new publications, regardless of the perspectives, ideas or cultural socio-historical framework of the times in which we live.*

***Keywords:** Gorj area press, periodicals, printing houses, book history, cultural value;*

Prezentul articol are ca obiect al cercetării evidențierea unor informații importante cu privire la presa gorjeană, de la începuturi și până în zilele noastre. Nu ne propunem nicidecum tratarea exhaustivă a acestui subiect, scopul nostru fiind de a surprinde cele mai relevante aspecte care au condus la ceea ce există astăzi în județul Gorj atât din punct de vedere al evoluției publicațiilor gorjenești, cât și a rezistenței lor în timp.

Facem o distincție între ceea ce înseamnă literatura publicată în presa vremii, pe de o parte, și istoria presei, pe de altă parte, cu mențiunea că „istoria unei literaturi nu se poate scrie fără a ține seama de istoria presei literare din acel timp, jurnalistica intrând după el în mod obligatoriu în sfera literaturii”¹. În acest sens, ne vom ocupa în mod special de fenomenul literar și de modul în care literatura a devenit atât parte integrantă a presei, cât și factor de decizie în promulgarea propriilor sale idealuri.

Vom urmări inițial aspectele care privesc apariția, evoluția și cristalizarea ideii de presă în județul Gorj, cu accent pe publicațiile culturale. Am ales acest tip de publicații fiindcă de ele sunt strâns legate atât tipăriturile, cât și istoria cărții

---

¹ Mircea Popa, Valentin Tașcu, *Istoria presei literare românești din Transilvania de la începuturi până în 1918*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1980, p. 7.

gorjenești. În a doua parte a demersului vom aminti unele minți generoase și dornice de a descoperi lumea nevăzută a publicațiilor: tipografi, scriitori, cercetători sau profesori, cu toții cuprinși de misiunea nobilă a șlefuirii artei cuvintelor.

De remarcat vor fi legăturile indisolubile dintre unitățile tipografice și oamenii de cultură care au o continuă preocupare pentru edificarea vieții publice gorjene, fapt reliefat nu atât prin colaborarea lor cu diverse editoriale, ci mai ales prin rezistența în fața diverselor regimuri politice care în mod definitiv au influențat activitatea publicistică. Presa în genere este un mijloc important de informare pentru toți oamenii – indiferent de clasa socială din care fac parte – și considerăm că prin prezentul demers vom evidenția mai bine istoria acestui domeniu care reprezintă punctul de plecare spre civilizația modernă. După cum afirma și ziaristul român Pamfil Șeicaru, putem vorbi despre o putere din ce în ce mai mare a presei în actualul spirit al modernității, astfel că „puterea crescândă a presei, rolul pe care îl deține în viața statului modern au obligat publicațiile să-și modifice aspectul, să-și îmbogățească conținutul, devenind adevărate fascicule dintr-o vastă enciclopedie a societății”². Desigur, fără o viziune completă și corectă a acestui spațiu scriitoricesc nu este cu puțință a întregi valorile spirituale sau materiale ale patrimoniului național.

Istoricul Nicolae Iorga este cel care a realizat în 1922 prima sinteză asupra evoluției ziaristicii la români, iar în *Istoria presei românești* reliefează următoarele: „Se poate zice că presa românească, ale cărei servicii pentru deșteptarea conștiinței cetățenești, pentru răspândirea cunoștințelor curente în popor, pentru îndreptarea și înnobilarea graiului curent, cu toate excesele la care s-au dat unele ziare, nu pot fi îndestul prețuite, a fost factorul de căpetenie, prin această colaborare fără înțelegere prealabilă, ci ieșită spontan din instinctul național trezit pretutindeni și exprimat în formă modernă, pentru determinarea acelei nebiruite porniri de opinie publică careia i se datorește, în ciuda greutăților care se știau și nenorocirilor care se prevedeau, a sacrificiilor la care cei mai mulți erau gata, știindu-le neapărate, spre îndeplinirea României Mari”³.

Dacă primele ziare și reviste au apărut în țară în jurul anului 1820, în Gorj primele condiții de editare a unor publicații locale au fost consolidate abia spre sfârșitul anului 1880, când Nicu D. Miloșescu (1856-1924), tipograf originar din Cerneții Mehedințului, vine la Târgu Jiu să-și amenajeze un atelier tipografic, intitulat Tipografia Națională Nicu D. Miloșescu. Acesta avea să devină centrul cultural scriitoricesc al vremii pe o perioadă de aproximativ 65 de ani, chiar și după moartea inițiatorului, când întreaga activitate a fost condusă cu succes de fiica și ginerele său, Septimiu Gheorghiu, până la naționalizarea din 1948. Aici va fi tipărită prima carte din Gorj, mai exact nuvela *Nicu Steluță* – a prietenului Emanoil Părăianu, scriitor – și se va publica „Vulcanul”, „primul ziar din Gorj, apărut din ian. 1882,

² Pamfil Șeicaru, *Istoria presei*, pref. de George Stanca, Pitești, Editura Paralela 45, 2007, pp. 165-166.

³ Nicolae Iorga, *Istoria presei românești*, cuvânt înainte de Alexandru Condeescu, București, Editura Muzeul Literaturii Române, 1999, p. 186.

până în octombrie același an”⁴. De menționat ar fi că din ziarul „Vulcanul” nu se mai păstrează niciun exemplar.

Vremurile moderne ale atelierului au condus la apariția a peste 60 de publicații periodice – unele rezistente, altele de scurtă durată –, dar și la imprimarea de manuale școlare, cărți cu conținut administrativ sau cărți de literatură și științe. Printre titlurile publicațiilor apărute la Tipografia Națională Nicu D. Miloșescu amintim: „Vocea Gorjului” (1882), „Săteanul” (1883), „Parângul” (1891), „Ardeul” (1895), „Amicul tinerimii” (1895), „Jiul” (1896), „Gorjiul nou” (1908), „Deșteptarea” (1911), „Viespea” (1919), „Urzica” (1920), „Gorjanul” (1924), „Pâinea vieții” (1929), „Țara lui Litovoi” (1941), „Libertatea Gorjului” (1945) etc.

Și în ceea ce privește apariția altor tipografii, menționăm existența în județul Gorj a unor ateliere care au urmat exemplul înaintașului Nicu D. Miloșescu și care au contribuit la apariția de diverse publicații gorjenești. Astfel, maminti⁵ Tipografia Națională M. Georgescu – cu publicația „Buletinul Gorjului” (1884) –, Tipografia Română Marin Petrescu și Comp. – cu numeroase publicații, între care „Speranța” (1902-1903), „Alegătorul” (1905), „Zorile” (1909-1910) ș. a. –, Tipografia Română Rădulescu-Mangu – cu „Dreptatea” (1912), „Biciușca” (1919), „Veteranul” (1920) ș. a. –, Tipografia Lumina-frații Traian și Alexandru Niculescu – „Credința nouă” (1914), „Crinul satelor” (1920-1924), „Glasul țărănimii” (1922-1926), „Gorjul cultural” (1925-1926) ș. a. –, Tipografia Asociației comunale rurale din Gorj, cu publicațiile „Îndrumarea agricolă” (1930-1931), „Revista învățătorimii gorjene” (1930-1940), „Focul sacru” (1938) ș. a.

Odată cu promulgarea Legii Naționalizării din 1948 s-a produs o veritabilă schimbare și în ceea ce privește statutul tipografiilor gorjenești, astfel că ele au intrat în proprietatea statului. Abia după Revoluția din 1989, ele vor fi preluate de diverși tipografi locali ai vremii, continuând astfel șirul aparițiilor publicistice gorjenești. Dintre titlurile publicațiilor apărute în perioada 1950-1989, amintim „Gazeta Gorjului” (1968), „Gorjul literar” (1969), „Litua-studii și cercetări” (1978). În decembrie 1989 apare „Gorjeanul”, „primul ziar al revoluției române în Gorj, având pe frontispiciu: «Libertate, demnitate, democrație-fără violență!»”⁶, un ziar ce a preluat titlul altei publicații mai vechi și care pe lângă aspectele social-politice se ocupă și de valorificarea aspectelor culturale, literare, istorice sau științifice ale vremii.

Un an mai târziu, în 1990, de menționat este apariția „Columnei” și a „Gorjului pitoresc”, ambele apariții de cultură; a publicației școlii gorjene „Didactica”; în 1991 a „Mioriței” și a „Almanahului Gorjeanul”, iar în 1992 săptămânalul independent „Opinia” va vedea lumina tiparului, alături de „Ager”. Dintre alte titluri apărute după 1992 amintim: „Mesagerul” (1993), „Hazel” (1993), „Jurnalul de Gorj” (1993), „Universul gorjean” (1993), „Ideea” (1994), „Fluidul roditor” (1994) ș. a.

⁴ Ion Tarbac, *Istoria presei gorjene (File)*, Târgu Jiu, Centrul Județean al Creației Populare Gorj, Editura „Ager”, 1994, p. 10.

⁵ *Ibidem*, pp. 13-15.

⁶ *Ibidem*, p. 147.

În urma consultării volumului coordonat de Marian Petcu în 2012, *Istoria jurnalismului din România în date. Enciclopedie cronologică*, am observat că cei care au oferit informații prețioase despre aparițiile publicistice în județul Gorj au fost Căpitănescu Adina, Csolti Marinela, Daniela Cherecheș, Gabriela Bărăscu, Liliana Radu, Nicolae Dan Jianu, cu toții bibliotecari la Biblioteca Județeană „Christian Tell” din Târgu Jiu. Acest lucru este o mărturie a permanentei prețuiri a oamenilor de cultură pentru presa locală din Gorj.

După anul 1995 activitatea publicistică gorjencească a fost încununată de un real succes, astfel apare revista „Altfel”, redactată de Daniel Nimară și Marius Iorga, „Fără pricină”, o „foaie de inimă pentru Nichita (până în dec. 1999), ediție îngrijită de George Drăghescu”⁷ și „Pompierii gorjeni”. În perioada anilor 1996-2000 menționăm următoarele apariții: „Gorjul democratic” (1996), „Sens” (1996), „Brâncuși-Frontiera clipei” (1996), „Zamolxiana” (1996), „InfOltenia” (1996), „Student Press” (1996), „Vestitorul” (1997), „Terra Litua” (1997), „Gorj Magazin” (1997), „Revista Jiul” (1997), „Palia” (1997), „Prosens” (1997), „Valea Oltețului” (1998), „Almanahul Gorjului” (1998), „Obiectiv” (1998), „Preajba 99” (1999), „Tribuna educației” (2000), „Timpul” (2000), „Observator gorjean” (2000), „Curierul primăriei” (2000), „Impact în Gorj” (2000), „Tradiții teleștene” (2000) ș. a.

În urma cercetării *Istoriei jurnalismului din România în date. Enciclopedie cronologică*, descoperim că până în anul 2010 există în Gorj o serie impresionantă de publicații și producții jurnalistice deosebit de importante nu doar pentru istoria jurnalismului, ci și pentru istoria culturii Olteniei de Nord. În continuare, din 2001 și până în 2010 le vom menționa tot în ordine cronologică, astfel: „Săptămâna gorjeană” (2001), „Universul” (2001), „Pann Duru’, foaie de tot râsu’ ” (2001), „Rhabon” (2001), „Univers studentesc” (2001), „Cuvântul liber” (2002), „Cuget novăcean” (2002), „Sărutul” (2002), „Figaro” (2002), „Lada de zestre” (2002), „Șapte zile” (2003), „Gorjul aviatic” (2003), „Observator național” (2003), „Gorjul de azi” (2003), „Gorjul medical” (2004), „Gazeta Gorjului” (2004), „Revista Jiului de sus” (2004), „Asalt de idei” (2004), „Gazeta de Cărbunești” (2004), „Imaginea Gorjului” (2004), „Motivații.ed” (2004), „Opinia Olteniei – Opinia ta” (2004), „Asalt” (2005), „Ceașca de cafea” (2005), „Jurnalul de Sud-vest” (2005), „Portal-MĂIASTRA” (2005), „Vertical” (2005), „UNU” (2005), „Manifest” (2005), „Gorjeanul literar și artistic” (2005), „Săcelata” (2005), „Gorj Domino” (2006), „Polemika” (2006), „Magazin critic” (2007), „Protehnica” (2007), „Anunțul gorjean” (2008), „Universitatea Brâncuși” (2008), „Plaiul Cloșanilor” (2008), „Mesager de Gorj” (2008), „Miracol de toamnă – Scriitori din Brădiceni” (2008), „Bibliotell ’75” (2009), „Redactiv” (2009), „Gazeta Gorjului” (serie nouă- 2010), „Gorj Cotidian” (2010), „Gorj Orizont” (2010), „Artext” (2010). Evident, și după 2010 au apărut și alte publicații, între care „Confesiuni” (2012), „Brâncuși” (2013), „Spicon” (2018) ș. a. Fără a emite judecăți de valoare, apreciem că evoluția presei gorjene se datorează multitudinii de publicații apărute de-a lungul timpului, astfel că

⁷ Marian Petcu (coord.), *Istoria jurnalismului din România în date. Enciclopedie cronologică*, Iași, Editura Polirom, 2012, p. 956.

există în Gorj ceea ce putem numi a fi un puls viu și puternic pentru viața literară a culturii noastre naționale, a cărei parte integrantă este literatura.

În accepțiunea termenului „literar” putem include toate încercările jurnalistice care au avut drept scop promovarea fenomenului literar în toate publicațiile periodice. Acest lucru se datorează negreșit ideilor reprezentanților spiritului românesc, oameni de înaltă cultură, care au depus o muncă titanică în a oferi publicului larg probleme de strictă actualitate literară, culturală, spirituală sau politică, militară și economică. Dintre aceștia, la loc de cinste este Nicu D. Miloșescu, omul care a scris o pagină memorabilă în cartea marilor personalități culturale din Gorj prin spriritul întreprinzător de care a dat dovadă în amenajarea primului atelier tipografic la Târgu Jiu. Mărturiile vaste pe care le avem despre întâmplările de odinioară se datorează unei invenții pe cât de folositoare, pe atât de dificil de realizat, și anume litera tipărită

Pasiunea pentru arta tipografică a fost îmbrățișată de Nicu D. Miloșescu, el fiind cel care a contribuit la evoluția textului tipărit la un nivel uimitor pentru anii 1880. Provenind dintr-o familie modestă, fiind fiu de meseriaș, el a intrat inițial ca „ucenic în tipografia din Drobeta-Turnu Severin, unde, până la vârsta de 14 ani, a devenit, grație predispozițiilor sale deosebite, un iscusit meșter în arta tiparului”⁸. Este vorba despre Tipografia lui Georgescu, cel care din cauza bolii vine la Târgu Jiu pentru o climă mai bună. Odată cu el, ajunge și Nicu D. Miloșescu pe meleagurile Gorjului, astfel că după moartea lui Georgescu el cumpără tipografia de la soția acestuia și începe în orașul de pe Jiu – pe strada Tudor Vladimirescu – o adevărată activitate tipografică: aduce litere din străinătate, fondează o legătorie și mai târziu deschide o librărie și un magazin cu articole de galanterie.

Veritabil tipograf, librar și editor, Nicu D. Miloșescu se remarcă în Târgu Jiu printr-o activitate culturală de înaltă probitate ce îi permite accesarea în mișcarea culturală a Gorjului. Numeroși prieteni cu preocupări culturale îl vor ajuta pe Nicu D. Miloșescu să-și consolideze și totodată să-și modernizeze tipografia de la Târgu Jiu, între care Emanoil Păraianu, Alexandru Ștefulescu, Witold Rolla Piekarski, George P. Părvulescu, Ștefan N. Dobreanu, Iuliu Moisil, Gheorghe Dumitrescu-Bumbești, Lazăr Arjoceanu ș. a. Aceștia vor publica diverse lucrări de calitate – la care se adaugă cărți poștale ilustrate și desene multiplicare prin tehnica litografiei – și se vor implica activ în dezvoltarea spațiului cultural gorjenesc.

De menționat este și participarea lui Nicu D. Miloșescu la numeroase expoziții naționale și internaționale, unde a primit diverse distincții, iar datorită meritelor sale el primește titlul de „Furnizor al Curții Regale”: „în 1900 participă la expoziția de la Paris și primește «Mențiune Onorabilă», dovedind astfel înaltul nivel al activității atelierelor sale din Târgu Jiu, comparabil cu activități similare de pe continent. Au urmat, în mod firesc am zice, Diploma de Onoare cu medalia de aur în 1904 și Hors Concours, medalia de aur în 1906, ambele la expoziții organizate la București”⁹. Drumurile tot mai dese la București i-au facilitat întâlnirea cu marii scriitori ai vremii, între care George Coșbuc, Barbu Ștefănescu Delavrancea,

⁸ Ion Tarbac, *Op. cit.*, p. 9.

⁹ Al. Doru Șerban, *Personalități care au fost în Gorj*, Târgu Jiu, Editura Măiastra, 2009, p. 197.

Alexandru Vlahuță, I. L. Caragiale, Nicolae Iorga, Șt. O. Iosif ș. a., cărora le tipărește numeroase cărți.

Din galeria culturală a personalităților publicistice gorjene face parte și Jean Bărbulescu (1890-1957), cel care s-a remarcat în acest domeniu printr-o activitate de înaltă ținută morală și profesională. Dacă inițial el „a scos în 1909 la Târgu Jiu împreună cu tinerii condeieri Victor și Sebastian Hortopan, revista «Zorile-Biblioteca Tinerimii», în care a publicat poezie și proză și de la conducerea căreia s-a retras după apariția a șapte numere”¹⁰, mai apoi el este director, redactor și proprietar al ziarului „Gorjanul”, apărut în 1924, la Tipografia lui Nicu D. Miloșescu din Târgu Jiu. În documentarul lui Vasile Cărăbiș aflăm următoarele: „«Gorjanul»: Anul I, nr. 1 – Tg.-Jiu, 15 martie 1924. Organ independent. Apare de două ori pe lună. Director-proprietar Jean Bărbulescu. Redacția și administrația, str. Victoriei 57. Un exemplar 2 lei. Abon. 5 lei anual. Tip. «N. D. Miloșescu». [...] De la 10 aprilie 1924, apare de 3 ori pe lună, iar din ianuarie 1926, apare săptămânal”¹¹. Mențiuni despre „Gorjanul” regăsim și în *Dicționarul presei literare românești (1790-2000)*: „Organ independent. Apare la Târgu Jiu (15 mart. 1924-31 dec. 1947). Colaboratori: Gr. Geamănu, D. D. Popeangă, George Ranetti”¹².

Inițial ziarul a apărut la Craiova, iar din 1933 el s-a tipărit la Târgu Jiu, căci Jean Bărbulescu cumpărase aici o tipografie¹³ ce avea să conducă la înființarea Institutului Tipografic „Gorjanul”. După 23 de ani de editare, ziarul este suspendat ca urmare a arestării publicistului, însă toată această perioadă a rămas în istoria culturii gorjene prin activitatea întreprinsă.

Nelipsit din rândul marilor publiciști gorjeni este și scriitorul Ion Mocioi (n. 1940). Personalitate complexă, a fost redactor la ziarul „Gazeta Gorjului” și la reviste precum „Gorjul literar”, „Opinia”, „Cugetarea”, „Săptămâna gorjeană” ș. a., colaborator printre altele la „Tribuna”, „Cronica”, „Litua”, director al Editurii Spicon, numită mai târziu Drim. Edit & Spicon, astfel că publicistul este „membru al Uniunii Ziariștilor din România și al Uniunii Internaționale a jurnaliștilor”¹⁴. Pasionat de literatură, filozofie, estetică, artă, istorie, folclor, și nu în ultimul rând de publicistică, Ion Mocioi s-a remarcat continuu în acest domeniul jurnalistic prin vastitatea scrierilor în spațiul editorial gorjean și prin organizarea de diverse comunicări cu ocazia diverselor manifestări culturale sau științifice.

¹⁰ Al. Doru Șerban, Nelu Vasile, *Autori gorjeni și cărțile lor: dicționar*, Târgu Jiu, Editura Măiastra, 2007, p. 36.

¹¹ Vasile Cărăbiș, *Publicații periodice din Gorj. Documentar*, Târgu Jiu, Comitetul de Cultură și Educație Socialistă al Județului Gorj, 1978, p. 96.

¹² I. Hangiu, *Dicționarul presei literare românești (1790-2000)*, ediția a III-a, București, Editura Institutului Cultural Român, 2004, p. 335.

¹³ Al. Doru-Șerban, *Op. cit.*, p. 208.

¹⁴ Ion N. Oprea, *Ion Mocioi, Târgu Jiu, importantă personalitate a Gorjului, prezență activă în presă, un maestru al transdisciplinarității...*, în revista „Armonii culturale”, ediția 20 februarie 2016, Adjud, Vrancea, disponibil la <https://armoniiiculturale.ro/ion-n-oprea-ion-mocioi-targu-jiu-importanta-personalitate-a-gorjului-prezenta-activa-in-presa-un-maestru-al-transdisciplinaritatii/> (accesat la data de 20. 06. 2022).

După cum am reliefat în prezentul demers, încă din secolul XX s-au pus bazele presei în partea Olteniei de Nord, astfel că apariția revistelor și ziarelor a contribuit la impunerea valorilor clasice ale literaturii gorjenești. Diversele mișcări de idei, tumultul vieții sociale și implicit evenimentele derulate de-a lungul timpului sunt astăzi parte din progresul și civilizația istoriei noastre naționale. Cu siguranță, fără puternica efervescentă spirituală și gazetărească a cărturarilor din diverse domenii de activitate nu am putea acum vorbi obiectiv despre Gorj ca județ modern în ceea ce privește existența tipografiilor sau publicațiilor periodice. Trăim cu convingerea că au existat și există și astăzi oameni de cultură care prin talentul și prin implicarea lor în realizarea de activități culturale și literare au contribuit la înscrierea județului Gorj în arealul patrimoniului jurnalistic național.

Referințe bibliografice

- CĂRĂBIȘ, Vasile, *Publicații periodice din Gorj. Documentar*, Târgu Jiu, Comitetul de Cultură și Educație Socialistă al Județului Gorj, 1978.
- HANGIU, I., *Dicționarul presei literare românești (1790-2000)*, ediția a III-a, București, Editura Institutului Cultural Român, 2004.
- IORGA, Nicolae, *Istoria presei românești*, cuvânt înainte de Alexandru Condeescu, București, Editura Muzeul Literaturii Române, 1999.
- PETCU, Marian (coord.), *Istoria jurnalismului din România în date. Enciclopedie cronologică*, Iași, Editura Polirom, 2012.
- POPA, Mircea, TAȘCU, Valentin, *Istoria presei literare românești din Transilvania de la începuturi până în 1918*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1980.
- ȘEICARU, Pamfil, *Istoria presei*, pref. de George Stanca, Pitești, Editura Paralela 45, 2007.
- ȘERBAN, Al. Doru, *Personalități care au fost în Gorj*, Târgu Jiu, Editura Măiastra, 2009.
- ȘERBAN, Al. Doru, VASILE, Nelu, *Autori gorjeni și cărțile lor: dicționar*, Târgu Jiu, Editura Măiastra, 2007.
- TARBAC, Ion, *Istoria presei gorjene (File)*, Târgu Jiu, Centrul Județean al Creației Populare Gorj, Editura „Ager”, 1994.

Webografie

- OPREA, Ion N., *Ion Mocioi, Târgu Jiu, importantă personalitate a Gorjului, prezență activă în presă, un maestru al transdisciplinarității...*, în revista „Armonii culturale”, ediția 20 februarie 2016, Adjud, Vrancea, disponibil la <https://armoniiiculturale.ro/ion-n-oprea-ion-mocioi-targu-jiu-importanta-personalitate-a-gorjului-prezenta-activa-in-presa-un-maestru-al-transdisciplinaritatii/>